

عنوان مقاله:

گفتگوهای پدر و فرزند در قرآن از منظر رتوریک

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، دوره 24، شماره 83 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

رمضان رضائی - دکترای تخصصی زبان و ادبیات عربی، علوم و تحقیقات تهران، دانشیار گروه عربی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

اسلوب گفتگو در قرآن، یکی از بارزترین شیوه های بیان و روشی حکیمانه برای برقراری ارتباط و دعوت به اسلام و تبلیغ آن است. هر گفتگو به عنوان یک ترکیب زبانی، دارای ویژگی ها و اسرار بلاغی، لغوی و اسلوبی است که نیاز به واکاوی دارد. یکی از مصادیق گفتگوها، گفتگوی پدر و فرزند است. زیبایی های ادبی و بلاغی آنها به گونه ای است که هم واجد آثار تربیتی سازنده است و هم ایده و الگوی ادبی- بلاغی ارزنده ای دارد. هدف: هدف از این جستار، ارائه خوانشی زیباشناسانه از گفتگوی پدر و فرزند در قرآن بود. روش: پژوهش حاضر مطالعه ای کیفی است که به شیوه تحلیلی- توصیفی با تکیه بر روش استنطاقی انجام شده است. یافته ها: در گفتگوهای قرآنی، مسائل خداشناسی با استفاده از اطناب، مسائل تشریحی با اسلوب حکمی، اعمال ناپسند با کنایه و تعریض و مسئله معاد با زبان استعاری بیان شده و گاهی اسلوب انشایی طلبی مد نظر بوده است. نتیجه گیری: در گفتگوهای قرآنی به طور کلی فرزندان با پدران خود با دید تعظیم و حفظ شان و منزلت پدری که یک امر اخلاقی است و لو اینکه کافر باشند، صحبت می کنند؛ لذا وجود الفاظ عاطفی دال بر حفظ حرمت، تقریباً در همه موارد مشهود است که می تواند به عنوان الگوی رفتاری در جامعه بیشتر برجسته شود. در مواردی که پدران، فرزندان خود را خطاب قرار می دهند، باز الفاظ بیانگر محبت و عاطفه بر زبان جاری می شود، هر چند فرزند از گمراهان باشد.

کلمات کلیدی:

قرآن، رتوریک، استنطاق، اسلوب، گفتگو، پدر، فرزند

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1374936>

